

[Ministeren for kulturelle anliggender]

Generelt kan man sige, at de økonomiske midler, der er til rådighed til denne direkte støtte, ikke kan dække de rimelige behov. Særlig betænkeligt er det, at mulighederne for støtte til sådanne former for kunstudøvelse, som kan medvirke til fornyelse i kunsten, er for små. Jeg tænker her navnlig på det opsøgende teater, de frie teatergrupper og borneteatrene.

Det andet mål for kulturpolitikken er, at den skal bringe os henimod en tilstand, hvor alle befolkningsgrupper i alle egne af landet har rimelige muligheder for et frit valg inden for rammerne af et alsidigt kulturudbud og lige muligheder for at deltage i kulturelle aktiviteter.

Her drejer det sig om den »demokratisering af kulturen«, som jeg tidligere har talt om. Der er stadig geografiske hindringer, der er stadig sociale og uddannelsesmæssige barrierer, som vi må prøve at overvinde.

40 pct. af befolkningen benytter folkebibliotekerne. Det er ikke nogen lille procent, men den kunne sikkert bringes op ved mere opsøgende biblioteksarbejde og ved indretning af flere biblioteker på arbejdspladserne.

På teaterområdet er der allerede nået en del. Jeg skal ikke give nogen generel bedømmelse af virkningerne af de abonnementsordninger, som er opbygget på grundlag af teaterloven, men vi har dog grund til at tro, at de har været med til at få nye befolkningsgrupper til at gå i teatret.

Også på andre områder – f. eks. filmens, musikens og billedkunstens – må det være muligt på tilsvarende eller andre måder at få et nyt publikum i tale.

Langt den største del af kulturproduktionen og dens distribution er på private hænder og varetages af forretningsforetagender. Det gælder især inden for områderne litteratur, film og grammofonplader. Man kan inden for disse sektorer finde mange eksempler på virksomheder, der drives ud fra en kulturel ansvarsbevidsthed, men generelt kan det ikke forventes, at kommercielle foretagender skal kunne sikre kvalitet og alsidighed i kulturudbuddet. Dette må derfor være det oftestliges sag.

For børnenes vedkommende er der et ganske særligt behov for, at der skabes alternativer til de kommercielle kulturtilbud. De udgør et vigtigt marked for en massekulturindustri, hvis produkter ofte er underlødige og

uden den mindste forankring i den sociale virkelighed. Det er ikke for meget at sige, at de for øjeblikket er genstand for en kommerciel udbytning, og at børnenes valgmuligheder på det kulturelle område er så godt som illusoriske. Der må derfor lægges stor vægt på det arbejde, der er indledt med nedsættelsen af kulturministeriets arbejdsgruppe om børn og kultur.

Jeg vil på dette sted nævne den helt afgørende betydning, som en rigtig uddannelsespolitik har for opnåelsen af de kulturpolitiske mål. Ingen kulturpolitik kan lykkes uden skolens medvirken. De musiske fag må have en rimelig placering i arbejdet. Det er ikke nok at lære børnene at regne og skrive. De har også brug for fag, der kan stimulere fantasien, holde de skabende evner, som alle børn har, ved lige og skærpe sansen for kvalitet.

Kulturpolitikken skal bidrage til, at der gives alle et maksimum af muligheder for at udvikle evner og anlæg, og til at fremme fællesskab og kommunikation mellem mennesker. Den skal medvirke til, at der skabes de bedst mulige forudsætninger for, at de enkelte mennesker aktivt kan tage del i udformningen af deres tilværelse og af det samfund, de lever i.

For det demokratiske samfund er det afgørende, at så mange mennesker som overhovedet muligt inddrages i de sociale og politiske processer, og det betyder igen, at alle, der ønsker det, bør have mulighed for den personlige udvikling, som kan give dem forudsætningerne for aktivt at kunne være med til at påvirke samfundsudviklingen.

Kunsten har en vigtig rolle at spille i denne sammenhæng, både oplevelsen af kunst og – måske især – arbejdet med kunstneriske udtryksformer. Alt, som går ud på at skabe øgede muligheder for egen skabende virksomhed, egen aktivitet, bør derfor opmuntres.

Men mindst lige så vigtigt er det, at en række aktiviteter, der udfolder sig uden for det kunstneriske og traditionelt kulturelle område, støttes. Det gælder arbejdet i foreninger med vidt forskellige formål og det arbejde, der gøres af grupper, der står bag ved forskellige former for samlingssteder: aktivitetscentre, værksteder og medborgerhuse. Alle disse aktivitetsformer kan, når de fungerer, give en praktisk skoling for den